

AKP İktidarında Gençler: “Yurtsuz, Sessiz, Renksiz”

Zorlu bir üniversiteye hazırlık sürecini ve yapboza dönen sınav sistemini aşarak üniversiteye girmeyi başaran öğrencilerin çilesi, üniversiteye yerleştikten sonra da devam etmektedir. Öğrencilerin karşılaştığı en önemli sorunlar, eğitimin niteliğine ve mezuniyet sonrası iş bulmaya ilişkindir. Bunların yanı sıra, harçlardan yemekhanelere, kütüphanelerden laboratuvarlara, ulaşım hizmetlerinden sağlık hizmetlerine, öğrencilerin gördükleri eksiklikler ve yaşadıkları sorunlar birbiri ardına sıralanmaktadır. Öğrencilerin dile getirdiği sorunlar yumağı içerisinde üç sorun özellikle dikkat çekmektedir. Bunlar, barınma sorunu, üniversitelerde giderek bunaltıcı hale gelen baskı ortamı ve öğrencilerin içinde buldukları çevrelerdeki sosyal hayatın zayıflığıdır. Aslında bu sorunların çözümü çok kolaydır ve devlete ciddi bir kaynak yükü de getirmemektedir. Böyle olmakla birlikte, AKP iktidarı, ideolojik ve siyasi nedenlerle, bu sorunları çözmek yerine içinden çıkılması daha da güç hale sokmaktadır.

Öğrencilerin dile getirdiği sorunlar yumağı içerisinde üç sorun özellikle dikkat çekmektedir. Bunlar, barınma sorunu, üniversitelerde giderek bunaltıcı hale gelen baskı ortamı ve öğrencilerin içinde buldukları çevrelerdeki sosyal hayatın zayıflığıdır.

Öğrenci Sayısı Artıyor Ama Yurt Yapılmıyor

Üniversite öğrencilerinin barınma sorunu yeni bir sorun değildir. Ne var ki AKP iktidarı döneminde yurt sorunu çok büyük boyutlara taşınmıştır. Son on yılda öğrencilerin yurt talebi ile öğrencilere sağlanan barınma imkânları arasındaki uçurum giderek büyümüştür. Yurt tahsisinden sorumlu olan Yüksek Öğrenim Kredi Yurtlar

Kurumu'nun 81 ilde bulunan toplam 370 yurdunda yatak kapasitesi 306 bini biraz geçmektedir. Oysa kontenjan artışları ve yeni üniversitelerin kurulması, öğrenci sayısını hızla artırmaktadır. 2013-2014 öğretim yılı itibariyle devlet üniversitelerinin sayısı 109, vakıf üniversitelerinin sayısı ise 70'e çıkmıştır. 2002-2003 akademik yılında yükseköğretimde toplam 1 milyon 223 bin 330 öğrenci eğitim görürken, 2013'te öğrenci sayısı açık öğretimde okuyanlar hariç yaklaşık 4 milyon 225 bin'e yükselmiştir. Öğrenci sayısı neredeyse dörde katlanırken, devlet yurtlarındaki artış 1,5 kat düzeyinde kalmıştır. Öyle ki devlet yurtları her on üniversite öğrencisinden yalnızca birine barınma imkânı sağlayabilmektedir. Ankara, İstanbul ve İzmir gibi büyük şehirlerde yurt sorunu en üst seviyeye ulaşmıştır. Ankara'da devlet ve vakıf üniversitelerinde okuyan 215 bin dolayındaki öğrenciye karşılık devlet yurtlarının kapasitesi 16 binde kalmaktadır. İstanbul'daki devlet ve vakıf üniversitelerinde 350 binden fazla öğrenci eğitim görürken, devlet yurtlarının kapasitesi 15 binde kalmaktadır. İstanbul'da yükseköğretimde okuyan öğrencilerin ancak yüzde 4,8'ine devlet yurtlarında barınma imkânı sağlanabilmektedir. Diğer bir deyişle, kentteki her yirmi öğrenciden yalnızca biri devlet yurtlarında barınabilmektedir.

Öğrencilerin bir bölümü aileleriyle birlikte yaşamaktadır. Devlet yurtlarında yer bulamayan büyük çoğunluk ise farklı çözümler aramaktadır. Bir kısmı yüksek ücretler ödeyerek pahalı özel yurtlarda kalmakta ya da ev kiralamaktadır. Bu masrafı karşılayabilecek maddi olanaklardan yoksun olanlar cemaat yurtlarına yönelmekte, yakınlarının yanında kalarak yurtda yer çıkmasını beklemekte ya da kayıt dondurma yoluna gitmektedir.

Yurt sorununun kaynağı bellidir. Rant odaklı inşaat yatırımlarını her alanda patlatan

Hükümet, yurt yapımına yanaşmamıştır. Hükümet, öğrencileri cemaatlerin yurtlarına ve piyasaya yöneltmek için bu alana yatırım yapmaktan kaçınmıştır. AKP iktidarının siyasi ve ideolojik hesapları, insani ihtiyaçların, kamu yararının ve eğitime verilmesi gereken değer önüne geçmiştir.

AKP iktidarı döneminde yurt sorunu çok büyük boyutlara taşınmıştır. Son on yılda öğrencilerin yurt talebi ile öğrencilere sağlanan barınma imkânları arasındaki uçurum giderek büyümüştür.

Daha da şaşırtıcı olan yurt yetersizliğinin başlıca sorumlusu olan Başbakan'ın konuyu saptırmaya çalışmasıdır. Başbakan öğrencilerle alay edencesine "kızlı erkekli aynı evde kalıyorlar, biz buna izin vermeyiz; gerekirse bunun için yasal düzenleme yaparız" demiştir. Sorunu çözmek yerine ahlak zabıtalığına soyunarak toplumdaki ataerkil duygu ve düşünceleri kışkırtmayı yeğlemiştir. Dahası AKP sözcüsü, apartmanda oturanların "kızlı-erkekli" kalınan evleri polise bildirmeleri durumunda, polisin gençlerin ailelerini arayacağını söylemiştir. Başbakan ve çevresi, bu kadar çok sayıda kadının namus cinayetine kurban gittiği ülkemizde kışkırtmaların yaratacağı olumsuz sonuçları dikkate almadan sorumsuzca hareket etmektedir. Nitekim onların açıklamalarının hemen ertesinde, İstanbul'da bir apartman sakini oturduğu apartmanın girişine "kız erkek aynı evde kalanları görenler polise şikâyet etsin" diye not asmıştır.

Gençler Sürekli Baskı Altında

AKP iktidarı düşünen, düşündüğünü ifade eden, ülke sorunları ve siyasetle ilgilenen gençlikten rahatsızlık duyduğunu her fırsatta ortaya koymaktadır. Gençleri hep "olağan şüpheliler" olarak gören AKP iktidarının üniversite öğrencileri üzerinde kurduğu baskı giderek yoğunlaşmaktadır.

Öğrencilerden çıkabilecek en küçük farklı ya da muhalif bir ses başta YÖK olmak üzere üniversite yöneticileri

tarafından bastırılmaktadır. Üniversite öğrencilerinin parasız eğitim, harç ücretleri gibi kendilerini doğrudan ilgilendiren konularda dahi görüş açıklama ve eylem yapma özgürlükleri ellerinden alınmaktadır. Öğrenciler üniversite içerisinde yapılacak sıradan etkinlikler için izin alırken dahi zorlanmaktadır. Öğrenci panolarına asılacak ilanlar, üniversite kampüslerinde açılacak stantlar, düzenlenecek paneller, yapılacak konserler abartılı denetimlere maruz kalmakta ve çoğu durumda engellenmektedir. *Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği*'nde yapılan değişiklikler, öğrencilerin kampüs içerisinde izinsiz bildiri dağıtmaları, afiş ve pankart asmaları yasaklanmıştır. Öğrenci toplulukları sürekli olarak siyasi içerikli idari baskılarla karşılaşmaktadır.

Öğrencilerin üniversite binaları ve barındıkları yurtlarda aldıkları her nefes, attıkları her adım gözetlenmekte ve denetlenmektedir. Öğrenciler İnterneti kullanırken kendilerini sürekli baskı altında hissettiklerini dile getirmektedir. İnternet imkânından faydalanmak isteyen öğrencilerin T.C. kimlik numaraları sorulmakta ve böylece girdikleri siteler, yaptıkları aramalar hemen kayıt altına alınmaktadır. Kimi öğrenciler, yerleşke içerisindeki bilgisayarlardan siyasi içerikli arama yaptıktan sonraki günlerde bu sitelere erişimlerinin engellendiğini belirtmiştir.

AKP, düşünen, düşündüğünü ifade eden, ülke sorunları ve siyasetle ilgilenen gençlikten rahatsızlık duyduğunu her fırsatta ortaya koymaktadır. Gençleri "olağan şüpheliler" olarak gören AKP iktidarının üniversite öğrencileri üzerinde kurduğu baskı giderek yoğunlaşmaktadır.

AKP Hükümeti döneminde öğrencilerin aldığı disiplin cezaları büyük artış göstermiştir. Farklı düşünen, ifade özgürlüğünden ve toplantı yapma hakkından yararlanmak isteyen öğrenciler, eğitim gördükleri kurumlar tarafından kınama, uzaklaştırma, yükseköğretim kurumundan çıkarılma gibi cezalara tabi

tutulmaktadır. Gençler polis şiddetine, gözaltılara ve işkenceye maruz kalmaktadır. “Zaruri görüldüğü takdirde”, soruşturma geçirmekte olan öğrencilerin, soruşturma süresince yükseköğretim kurumu binalarına girmesinin yasaklanabileceği karara bağlanmıştır. Afiş asan, gösteri yürüyüşlerine katılan birçok öğrenci soruşturma geçirip, yasadışı örgüt üyeliğine varan suçlardan tutuklanmıştır. Cezaevinde tutuklu bulunan öğrenci sayısı 2800’e yaklaşmıştır. Gezi Hareketi’ne katılan öğrencilere ceza olarak Kredi ve Yurtlar Kurumu yurtlarında barınma hakkı tanınmamış, yurtlarda kalmakta olanlar ise bu gerekçe ile yurttan çıkarılmıştır.

İktidarın sürekli kışkırttığı din, inanç, mezhep, etnisite eksenli fay hatları üniversiteli gençlerin rahatsızlık duyduğu konuların başında gelmektedir. Gençler siyasi kamplar arasında vaziyet almaya zorlanmaktan, bir tarafa bağlı olma baskısı altında ezilmekten şikâyetçidir. AKP’nin toplumu kutuplaştırma siyaseti, üniversiteleri hoşgörü dilinden uzak, iletişim kurmanın giderek güçleştiği ve birlikte iş yapmanın zorlaştığı mekânlara dönüştürmektedir. Üniversite yöneticilerinin kutuplaşmalarda taraf olmaları ve “idare baskısı”, öğrencileri ciddi şekilde endişelendirmektedir.

Gençler Sosyal Yaşantıdan Uzaklaştırılıyor

Öğrencilerin büyük bölümü, buldukları üniversite ve şehirlerdeki sanat, kültür, eğlence ve genel anlamda sosyal etkinliklerin zayıflığından yakınmaktadır. Gençlerin çoğuna göre, buldukları çevrede sosyal yaşantı kuru, renksiz ve sıkıcıdır. Üstelik AKP iktidarı döneminde gençler üzerindeki “mahalle” ve çevre baskısı alabildiğine artmıştır. Araştırmalar, gençlerin dörtte birinin kültürel etkinliklere hiç katılmadığını, altıda birinin kafe, pastane gibi yerlere gezmeye gidemediğini, üçte birinin ise en temel ihtiyaçlarını karşılama dışında alışveriş yapma olanağına sahip olmadığını göstermektedir. Daha da çarpıcı olan, her dört gençten birinin, arkadaşlarıyla buluşma imkânı dahi bulamadığını söylemesidir.

Gençlerin hayata yenilikçi, üretken ve erdemli bireyler olarak hazırlanmaları,

sadece derslere girip çıkmaları ile mümkün olmaz. Spor faaliyetleri, öğrenci kulüpleri, tartışma platformları, gönüllü yardım faaliyetleri gibi etkinlikler, gençlerin kendilerini daha iyi tanımalarını, yeteneklerini keşfetmelerini ve hayattan ne istediklerini bilmelerini sağlar. Sosyal ve kültürel etkinlikler, gençlerin yeni beceriler kazanmalarına ve derslerde edindikleri bilgileri hayatlarında uygulamalarına yardımcı olur. Sosyal ve kültürel etkinliklere yoğun olarak katılan öğrenciler, eğitime yönelik olumlu tutumlar geliştirir ve derslerde daha başarılı olur. Sosyal etkinliklere katılan öğrenciler arasında disiplin, sorumluluk duygusu, kendine güven ve arkadaşlık duyguları daha yaygın olarak görülmektedir. Öğrenciler, STK yönetimlerinde yer alarak liderlik vasıflarını, gönüllü faaliyetlere katılarak başkalarına yardımcı olma özelliklerini, yarı zamanlı çalışarak zaman yönetimi becerilerini geliştirmektedir. Dahası sosyal etkinliklere katılan gençlerin takım çalışması, analitik düşünme ve sorun çözme, gibi becerileri daha hızlı gelişmektedir. Sosyal faaliyetler öğrencilerin yeni insanlarla tanışmasına ve çok yönlü ilişkiler geliştirmesine katkıda bulunmaktadır. Tüm bu nedenlerle, dünyanın önde gelen kuruluşları eleman alırken öncelikle gençlerin sosyal ve kültürel etkinliklere ne ölçüde katıldığını göz önünde bulundurmaktadır.

AKP iktidarı üniversiteli gençlerin hayatını “sesini kes”, “sınıfını geç”, “cebini düşün” anlayışı ile sınırlı tutmaya çalışmaktadır. Gençlerin sosyal ve kültürel etkinliklere katılımı Hükümet tarafından teşvik edilmemektedir.

Bu durumun bilincinde olan üniversiteli gençler sosyal ve kültürel etkinliklere katılarak kendilerini her bakımdan ve en iyi şekilde geliştirebilecekleri olanaklara sahip olmak istemektedir. Gençler zengin, çok yönlü ve dinamik bir üniversite ve kent yaşamına kavuşmak istemektedir. Oysa üniversitelerin bulunduğu kentlerin ve üniversite yerleşkelerinin çoğunda konser salonları, gençlik merkezleri, resim atölyeleri, tiyatrolar, kafeler gibi,

öğrencilerin bir araya gelebilecekleri, düşüncelerini ifade edebilecekleri ve kendilerini geliştirebilecekleri ortamların eksikliği hissedilmektedir. Çünkü gençlerin sosyal ve kültürel etkinliklere katılımı hükümet tarafından teşvik edilmemektedir. AKP iktidarı üniversiteli gençlerin hayatını “sesini kes”, “sınıfını geç”, “cebini düşün” anlayışı ile sınırlı tutmaya çalışmaktadır.

CHP İktidarında Özgür ve Umutlu Gençlik

Üniversitelerin ve üniversite öğrencilerinin yaşadığı sorunların temelinde AKP iktidarının “miyop” üniversite vizyonu ve “çağdışı” gençlik algısı yatmaktadır. AKP için üniversiteler, hükümetin boyunduruğu altına girmiş, ona biat eden gençler yetiştiren ve yerel ekonomiye talep yaratan sıradan kurumlardır. Bu nedenle üniversiteler itibarsızlaştırılmakta, baskı altında tutulmakta ve kaynak sıkıntısı içinde kıvrandırılmaktadır. Öğrencilerin en kolay çözülebilecek sorunlarının dahi çözülmemesinin nedeni, kaynak yetersizliğinden ziyade AKP zihniyetidir. Öğrenciler bu zihniyetin bir sonucu olarak barınma sıkıntısı çekmekte, baskı altında tutulmakta ve Avrupa ülkelerindekine kıyasla sönük bir üniversite yaşamına mahkûm edilmektedir.

CHP için üniversiteler bilim, kültür ve üretim yuvalarıdır. Üniversitelerden beklenen özgür, eleştirel düşünebilen, yaratıcı, yenilikçi ve üretken bireyler ve erdemli yurttaşlar yetiştirmeleridir. Çağımızda üniversiteler kültürel, toplumsal ve ekonomik değişimin lokomotifidir. Toplumun geleceğini şekillendiren en önemli kurumların başında üniversiteler gelmektedir. İşte bu nedenle üniversiteler el üstünde tutulmalı, maddi kaynaklardan en üst düzeyde yararlandırılmalıdır. Üniversitelerin özerkliği ise hassasiyetle korunmalıdır.

Rant odaklı çılgın bir yapılaşmayı her alanda kamçulamış olan AKP iktidarının yeteri sayıda öğrenci yurdu yapmamış olması kaynak yetersizliğinden değil, üniversiteye ve üniversite gençliğine yeterince önem vermemesindedir. CHP Genel Başkanı

Kemal Kılıçdaroğlu, en geç iki yıl içerisinde tüm öğrencilerin yurt talebinin karşılanacağı bir altyapının oluşturulabileceğini sürekli olarak vurgulamaktadır.

CHP, siyasi baskıya maruz kalan üniversite öğrencilerinin her zaman yanında olmuştur ve olmaya devam etmektedir. CHP, “Üniversitelerin ve Öğrencilerin Sorunlarını Araştırma Komisyonu” kurmuştur. Komisyon, üniversite öğrencileriyle buluşarak onların sorunlarını tespit edip, bu sorunlara çözüm önerileri sunmaktadır. CHP milletvekilleri tarafından, tutuklu öğrencilerin yaşadıkları sorunlarla ilgili olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi’ne çok sayıda soru ve araştırma önergesi verilmiştir.

CHP, baskıları kaldırmak, üniversitelerin özerkliğini teminat altına almak ve gençlerin özgürlüğünü sağlamak için mücadelesini kararlılıkla devam ettirecektir.

Baskıları kaldırmak, üniversitelerin özerkliğini teminat altına almak ve gençlerin özgürlüğünü sağlamak için özgürlüklere, hukuk devletine ve demokrasiye inanmak yeterlidir. Üniversitelerde kültürel ve toplumsal yaşamın zenginleştirilmesi bütçe harcamaları içinde çok düşük yer tutan kültür bütçelerinin birkaç katına çıkartılması sayesinde mümkün olabilir. Öğrenciler için sinema, tiyatro, konser salonu, müze, resim galerisi gibi kültürel olanakları zenginleştirmek çok küçük yatırımlarla hayata geçirilebilir. Örneğin CHP Eskişehir Belediyesi, kendi dar bütçe olanakları içerisinde, kenti bir öğrenci cenneti haline getirmeyi başarmıştır. Eskişehir, Türkiye’deki öğrencilerin gözünde, ülkemizde kültürel ve sosyal hayat bakımından en zengin ve öğrencilerin yaşamak için en çok tercih ettikleri kenttir. CHP, öğrencilerin büyük hayranlık duyduğu bu üniversite yaşantısı anlayışını ve sosyal demokrat kentleşme modelini tüm Türkiye’ye taşıma kararlılığı içindedir.

